

Moodle verzióváltás

Áttérés 1.9-ről 2.6-ra

Mészáros Mihály
Széchenyi István Egyetem
Egyetemi Informatikai és Médiaközpont

1. Bevezetés

„Egyetemünkön 2006. január óta működik a Moodle LMS rendszer, amelyet az akkor Műszaki Tanárképző Tanszék és az Egyetemi Informatikai Központ indított el és működését azóta is folyamatosan biztosítja és felügyeli. A rendszerben jelenleg 364 kurzuson 10.583 felhasználó – ebből 127 oktató – dolgozik, 4.000 tananyag, 3.618 fórum hozzászólás és 91.797 kérdés van a kurzusokban összesen. A <http://moodle.sze.hu> szerveren jelenleg használt 1.9 verzió támogatása 2013 decemberében befejeződött, a fejlesztők már nem készítenek biztonsági és hibajavításokat. Tapasztalható is, hogy pl. a böngészők új verzióinak felismerése már gondot okoz a keretrendszernek.”

2. Fontosabb változások

2.1. Központi címtáras belépés

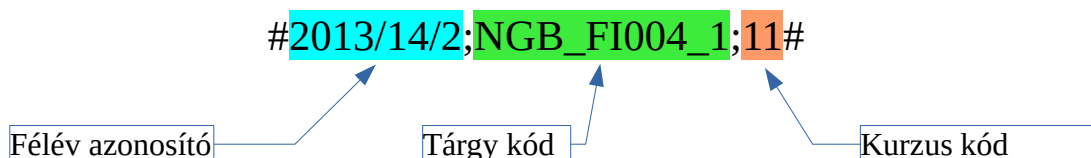
A moodle.sze.hu oldalon (Moodle 1.9) mindenkinek regisztrálnia kellett magát.

Az elearning.sze.hu oldalon (Moodle 2.6) ezt a lehetőséget letiltottuk, helyette az egyetemi oldalakon is használt központi címtáras belépést használjuk.

2.2. Neptun integráció

Az új rendszer támogatja a hallgatók automatikus beiratkozását a Neptun-on felvett tárgyaikhoz tartozó kurzusokba.

Ehhez szükséges, hogy a kurzus leírása tartalmazzon egy extra sort:

A Moodle szerver lekérdezi Neptun-ból, hogy az adott félévben, az adott tárgy kód adott kurzusához milyen Neptun kódú hallgatók tartoznak és akik nincsenek hozzárendelve a Moodle kurzushoz, de létezik a felhasználójuk, azokat beiratjuk.

Mivel a szinkronizáció a félév során óránként lefut, azok a hallgatók is beíratásra kerülnek, akik később veszik fel a tárgyat, vagy a félév elején még nem léptek be a Moodle rendszerbe, így nem létezett még a felhasználójuk.

Az automatikus beiratkozáson kívül továbbra is elérhető marad a Kézi beiratkozás és a Saját beiratkozás (beiratkozási kulcs használatával).

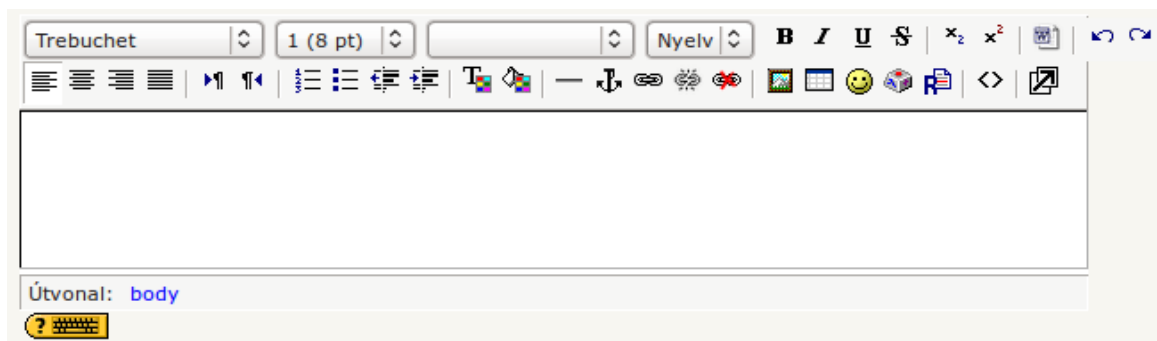
2.3. Új szövegszerkesztő

Előnyök:

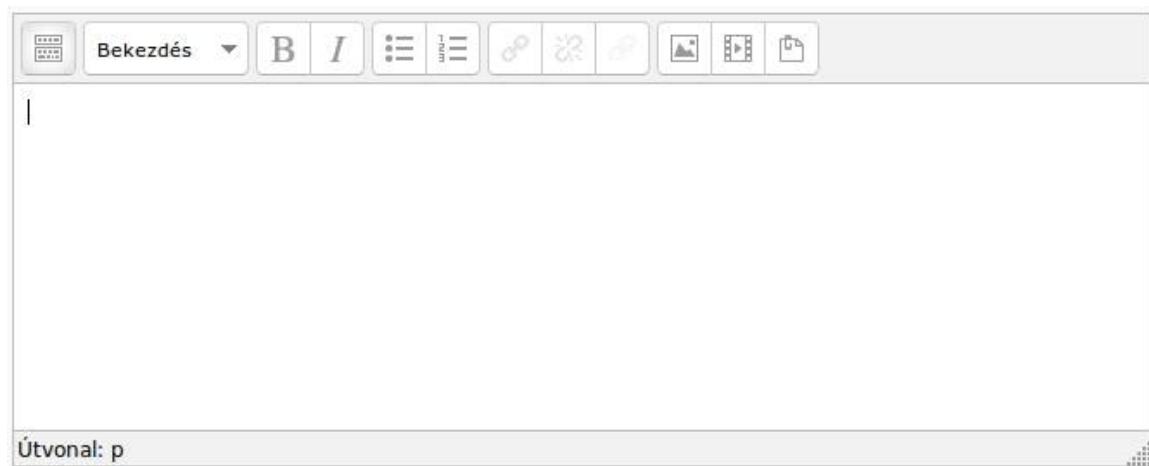
- Méretezhető
- Fejlettebb médiabeágyazási lehetőségek

Hátrányok:

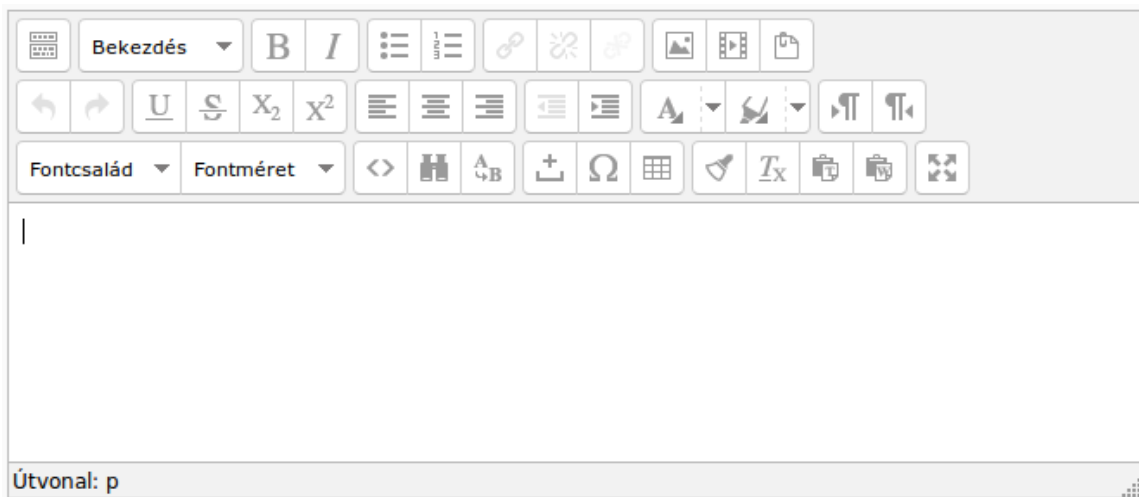
- Nincs sorkizárt
- Nincs vízszintes vonal beszúrás

1. ábra: a Moodle 1.9 szövegszerkesztője

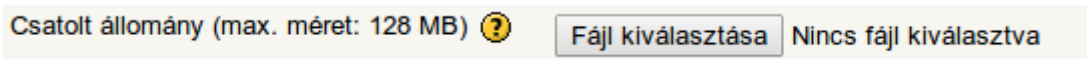
2. ábra: a Moodle 2.6 szövegszerkesztője (kompakt nézet)

3. ábra: a Moodle 2.6 szövegszerkesztője (teljes nézet)

2.4. Egyszerűbb fájl feltöltés

Az 1.9-es Moodle-ben a fájl feltöltés (pl. SCORM csomag) több lépésben volt lehetséges.

4. ábra: fájl feltöltés Moodle 1.9-ben

A 2.6-os rendszerben ez a funkció egyszerűbbé és modernebbé vált, az oldal megfelelő területére húzva is feltölthetünk fájlokat a szerverre.

5. ábra: fájl feltöltés Moodle 2.6-ban

3. Hiba bejelentés, segítség kérése

Az új Moodle rendszerrel kapcsolatos hibákat, kéréseket, kérdéseket a moodle@sze.hu és a help@sze.hu címekre lehet küldeni.

Elsősorban az alábbi témákban várjuk a leveleket:

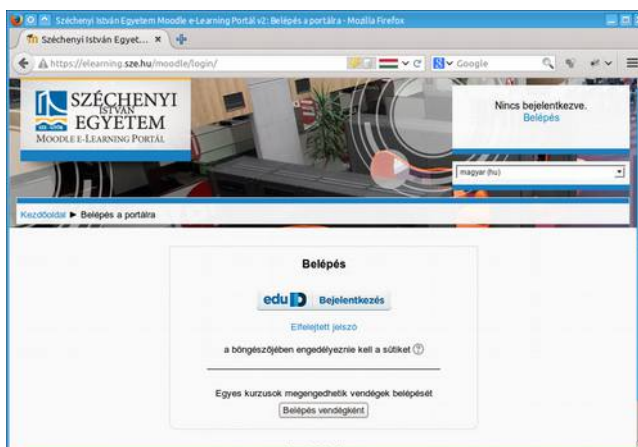
- kurzus módosítási kérések (Tanár szerepkör beállítása/törlése; kategória váltás)

- a felület fordítási hibáinak jelzése (a magyar fordítás nem tökéletes; hibás fordítás gyanúja esetén érdemes visszaváltani angol nyelvre)
- kurzus áttöltése a régeből az új rendszerbe (a nagy verziókülönbség miatt nem biztos, hogy nagy méretű kurzusoknál)

4. Gyakorlati használat, kurzus életciklus

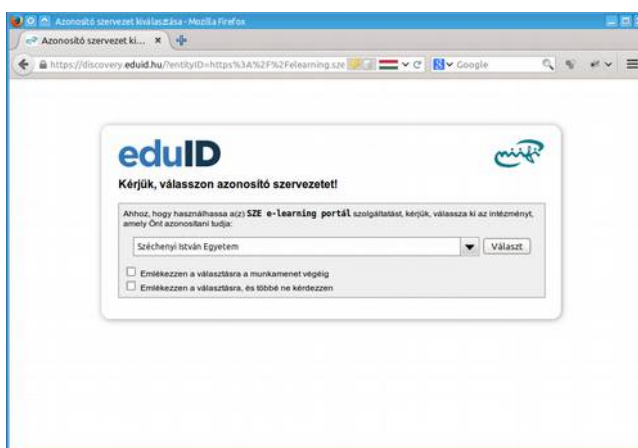
4.1. Regisztráció és belépés

Az új rendszerbe a „Belépés” linkre, majd az „eduID Bejelentkezés” gombra kattintva léphetünk be.¹

6. ábra: az *elearning.sze.hu* (Moodle 2.6) belépési felülete

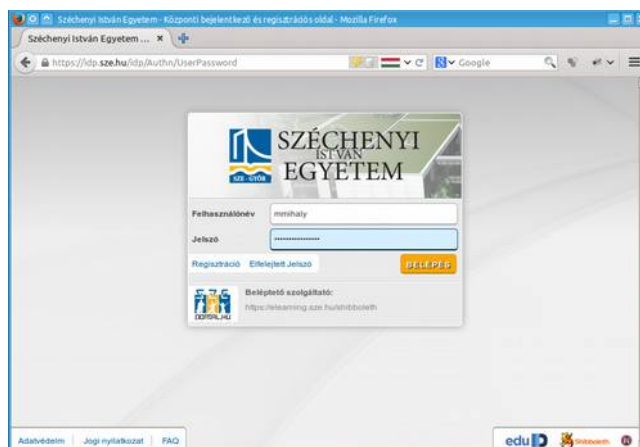
Először ki kell választanunk az intézményünket (Széchenyi István Egyetem). Ezt a választást érdemes megjegyeztetni, így legközelebb ezt a lépést automatikusan átugorja a böngészőnk.

7. ábra: az eduID intézményválasztó felülete

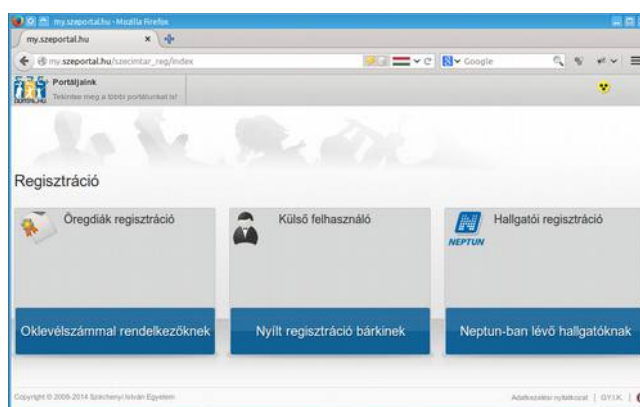
A megfelelő intézmény kiválasztása után a SZE „Központi bejelentkező és regisztrációs oldalára” jutunk, itt kell megadni az egyetemi oldalakon használt felhasználóneveünket és a jelszavunkat.

¹ Az eduID a NIIF Intézet szolgáltatása, célja, hogy a csatlakozott intézmények felhasználói ugyanazzal a felhasználónévvel és jelszóval elérhessék a társintézmények szolgáltatásait. További információk: <http://www.eduid.hu>

8. ábra: központi címtáras belépés

Ha valakinek nincs még felhasználóneve, hallgatóként, vagy külsősként a <http://my.szeportal.hu> oldalon regisztrálhat, az egyetemi dolgozókat pedig az alkalmazó szervezeti egység adminisztrátora tudja regisztrálni.

9. ábra: regisztráció a my.szeportal.hu oldalon

4.2. Kurzus igénylése

Minden bejelentkezett felhasználó igényelhet új kurzust, amiket a Moodle adminisztrátorai hagynak jóvá.

Ehhez a főoldalon, a „Navigáció” csoportban a „Kurzusok linkre”, majd a „Kurzus kérelmezése” gombra kell kattintani.

Kurzus kérelmezéshez az alábbi adatokat kötelező megadni:

- **A kurzus teljes neve:** ez lesz látható a kurzus listában. Ennek egyeznie kell a tárgy Neptun-ban szereplő megnevezésével és zárójelben szerepeltetni kell a Neptun-ban hozzátartozó tárgykódot, pl: „Környezetünk fizikája (NGB_FI004_1)”.
- **A kurzus rövid neve:** a kurzus tetszőleges rövidítése. A navigációban és az e-mailek tárgyában ez fog megjelenni.

- **Kurzuskategória:** ki kell választani, melyik kar melyik tanszékéhez tartozik a kurzus. Amennyiben nem látható a listában tanszék neve, bármelyik kategória választható. Azok a kurzusok, amelyek nem köthetők tantárgyhoz, a „Projektek” kategória alá fognak kerülni.
- **A kérés rendszergazda általi értékelését elősegítő információk:** amennyiben nem szerepel a „kurzuskategória” listában a tanszék neve, itt kell megadni a kar és a tanszék nevét. Itt lehet felsorolni a kurzushoz hozzárendelni kívánt további tanárok nevét és e-mail címét is. Amennyiben nincsenek extra kérések a kurzushoz, elég egy kötőjelet írni a mezőbe.

Fontos:

Mivel a Moodle felhasználók az oldalra való első belépéskor jönnek létre, amíg az adott oktató nem lép be az oldalra, nem tudjuk kurzushoz felvenni tanárként!

A beérkezett kérelmeket a Moodle adminisztrátorai feldolgozzák és e-mailben visszajeleznek a kérelmezőnek.

A kérelmező automatikusan „Tanár” jogosultsággal fog rendelkezni az új kurzusban.

4.3. Kurzus finomhangolása

4.3.1. Kurzusforma

Az *Adminisztráció/Beállítások szerkesztése* linkre kattintva, majd a Kurzusforma részt kinyitva az alábbi lehetőségek érhetők el:

- Egy tevékenységes forma
- Témaforma → Szekciók száma
- Heti forma (alapértelmezett)

4.3.2. Beiratkozási módszerek, kulcsos beiratkozás

Az *Adminisztráció/Felhasználó/Beiratkozási módszerek* linkre kattintva láthatók a kurzushoz elérhető beiratkozási módszerek.

A *Saját beiratkozás (Tanuló)* módszer a „Bekapcsolás” (áthúzott szem) ikonra kattintva bekapcsolható, majd a „Szerkesztés” (fogaskerék) ikonra kattintva elérhetők a módszer beállítási lehetőségei, pl. a Beiratkozási kulcs megadása.

4.4. Kurzus tartalmának létrehozása

A Moodle 2.6 többféle tevékenységet és tananyagot támogat, ezek közül a leggyakrabban használtakkal fogunk foglalkozni.

Az összes tevékenység, ill. tananyag részletes, magyar nyelvű leírása elérhető az alábbi linken: https://docs.google.com/document/d/1T7LtWj871D_nDEhcAbuj3jkYGDsHDs7_FRzpPJ8U_ag/pub

- **Tevékenységek**

- **SCORM-csomag:** interaktív tankönyvek készítésére alkalmas formátum. A csomag HTML fájlokból áll, tartalmazhat képeket, animációkat, videókat. Generálható Word fájlból is, pl. a WordForce szoftverrel.
- **Feladat:** a hallgatók egy megadott időintervallumban feladatot adhatnak le. Ez lehet a Moodle felületén egy szerkesztőbe beírt szöveg, de lehetnek feltöltött fájlok is.
- **Teszt:** használható ZH-k, vizsgák lebonyolítására, gyakorláshoz. Megadható, hogy a hallgató hányszor töltheti ki a tesztet, mennyi ideje van a kitöltésre, visszatérhet-e korábban átugrott, vagy megválaszolt kérdésekre. A leggyakrabban használt feladattípusok: feleletválasztós (1 vagy több helyes megoldással), esszé.

- **Tananyagok**

- **Címke:** formázott szöveg, beágyazható képek, videók. Alkalmas a kurzus általános információinak (pl. oktatók elérhetőségeinek) igényes megjelenítésére.
- **Tananyag:** egyszerű fájl letöltési lehetőség a hallgatóknak, pl. PDF/PowerPoint előadásvázlatokhoz.

Fontos:

A Moodle több fájlt is enged feltölteni, de csak egy fog megjelenni a kurzusban.

4.4.1. SCORM csomag feltöltése

Kattintson a „Tevékenység vagy tananyag beszúrása” linkre.

Válassza ki a Tevékenységek csoportból a SCORM-csomag elemet, majd kattintson a Hozzáadás gombra.

Töltse ki a „Név” és „Leírás” mezőket. Ha a kettő különbözik, érdemes bekapcsolni a „Leírás megjelenítése a kurzusoldalon” lehetőséget is.

Húzza a „Csomagállomány” fájl feltöltő területére a ZIP fájlt.

A „Megjelenés” részt kibontva, majd a „Több megjelenítése” linkre kattintva elérhetők a finomhangolási lehetőségek.

WordForce-szal készített SCORM csomagoknál célszerű a „Kurzusszerkezet megjelenítése a lejátszóban” értékének beállítani, hogy „Rejtve”.

4.4.2. Feladat létrehozása

Kattintson a „Tevékenység vagy tananyag beszúrása” linkre.

Válassza ki a Tevékenységek csoportból a Feladat elemet, majd kattintson a Hozzáadás gombra.

Megadható a feltölthető fájlok száma és eldönthetjük, hogy aki a határidő lejártá után próbál fájlt feltölteni, késedelmes megjelölést kapjon, vagy tiltsuk meg neki a fájl feltöltést.

4.4.3. Teszt létrehozása

Kérdés kategória létrehozása a kérdésbankban

Válassza ki az Adminisztráció/Kérdésbank/Kategóriák menüpontot.

Felettes kategóriának válassza ki a teszten belüli „Fent” elemet, adja meg a kategória nevét, végül kattintson a „Kategória hozzáadása” gombra.

Kérdés létrehozása a kérdésbankban

- Válassza ki az Adminisztráció/Kérdésbank/Kérdések menüpontot.
- A legördülő listából válassza ki, melyik kérdés kategóriát szeretné szerkeszteni.
- Kattintson az „Új kérdés létrehozása” gombra.
- Válasszon kérdéstípust (ajánlott: feleletválasztós, esszé).
- Töltse ki a „kérdés neve” és „kérdés szövege” mezőket. (Érdemes ugyanazt megadni mindkét helyen.)
- Az „alapjegy” mezőben adja meg, hány pontot ér a kérdés a teszt összpontszámából.

Feleletválasztós típus esetén:

- Adja meg, hány válasz lehetséges. Ettől függően a teszt kitöltésekor rádiógombok vagy jelölőnégyzetek fognak megjelenni.
- Adja meg a válaszlehetőségek szövegét és a pontszámát. Ha csak egy helyes válasz van a kérdésre, a helyesnél pontszámnak 100%-ot kell megadni, a hibásaknál a „Nincs” értéket. Ha több helyes válasz van a kérdésre, a helyes válaszok összegének kell 100%-nak lennie. Ha azt szeretnénk, hogy hibás válasz megjelölésekor 0 pontos legyen a feladat, a hibás válasznál -100%-ot állítsunk be pontnak.

Esszé típus esetén:

- a „Tájékoztató értékelők számára” mezőbe megadhatja a helyes választ a kérdésre, ezt a tesztet javító tanárok fogják látni

Véletlenszerű kérdés hozzáadása a teszthez

Nyissa meg a kurzust, majd kattintson a „Szerkesztés bekapcsolása” gombra.

Válassza ki az Adminisztráció/Teszt kezelése/Teszt szerkesztése menüpontot.

A „Kérdésbank tartalma” blokkban válassza ki a kategóriát.

A „véletlenszerű kérdések hozzáadása ebből a kategóriából” résznél adja meg a kérdések számát, majd kattintson a „Hozzáadás a teszthez” gombra.

A kérdés blokkjában a „leosztályozva” értéknél lehet megadni a pontszámot.

4.5. Teendők a félév végén

A hallgatókat a félév végén automatikusan kiíratjuk a kurzusokról.

A hallgatói tevékenységeket (kitöltött tesztek, beküldött feladatok, fórum bejegyzések) biztonsági mentés készítése után töröljük a kurzusból.

5. Gyakorló feladatsor

- lépjen be az elearning.sze.hu oldalra
- igényeljen egy teszt kurzust (ehhez a hallgatók nem fognak hozzáférni, de valós tanszéket, tárgy nevet és tárgy kódot kérünk, az "értékelést elősegítő információ" tartalmazza a TESZT szót)
- töltsön fel egy SCORM csomagot (a fájl megtalálható lesz rs1-en a tárhelyemen)
- írjon ki egy feladatot „Teszt feladat” névvel, amit 2014.09.10 és 2014.10.01 között lehet beadni; a hallgatók legfeljebb 2 db fájlt tudjanak feltölteni; a későn érkező feltöltéseket utasítsa el a rendszer
- hozzon létre egy tesztet „Teszt zárthelyi” névvel
 - a feladatbankban hozza létre az alábbi kérdéscsoportokat, ill. kérdéseket:
 - „Csillagászat” kérdéscsoport
 - „Hány bolygó található a Naprendszerben?”; egy helyes válasz; lehetőségek: 8 (1 pont), 9 (0 pont), 10 (0 pont)
 - „Melyik égitest bolygó?”; több helyes válasz; lehetőségek: Merkúr (helyes), Plútó (hibás), Regulus (hibás), Föld (helyes), Jupiter (helyes), Ceres (hibás); hibás válasz bejelölésekor nem adható részpontszám (0 pont), az összes helyes válasz bejelölésekor 1 pont, hiányos válasz esetén 1/3 pont helyes válaszonként
 - „Útikalauz” kérdéscsoport
 - „Adja meg a választ az életre, az univerzumra és mindenre!”; esszé; 5 pont; tájékoztató az értékelők számára: „helyes, ha a válasz 42 vagy 54”
 - „Írjon egy vagon verset!”; esszé; 5 pont
 - a teszt a fenti kérdéscsoportokból tartalmazzon 1-1 véletlenszerű kérdést; a kitöltésre 5 perc álljon rendelkezésre; az idő lejártakor automatikus véglegesítés; 1 kérdés/oldal; kérdést átugrani nem lehet